

Leit að heimildum

**Bókasafn og upplýsingaþjónusta (BUHR)
Library and Information Services (LIRU)**

Hvernig er best að byrja?

- **Árangursrík leit** veltur á **góðum leitarorðum** sem eru lýsandi fyrir efnið. **Góð leitarorð** má oft finna í:
 - Hugtökum/orðasamböndum í kennslubókum
 - Alfræði- og orðabókum
 - Efnisorðaskrárn gagnasafna
(Thesaurus, topics, subject terms)
 - Titli verkefnisins sem þú ert að vinna í

Google og Wikipedia

- **Google** og aðrar almennar leitarvélur leita aðeins í **20% efnis á vefnum.**
- **Wikipedia** er opinn alfræðivefur sem tekur breytingum eftir því hver skrifar hverju sinni.
- **Nám á háskólastigi krefst fræðilegra, ritrýndra heimilda. Þetta eru hin 80% og teljast til læsta vefsins. BUHR kaupir aðgang að lykilefni hjá gagnasöfnum og útgefendum.**
- Google og Wikipedia skila ekki góðri leit að fræðilegu efni.

“Google has come a long way in their ability to catalogue the Internet. Last summer marked the one trillionth address added to the list of web pages the site knows about. **But even with a number that large, it hardly puts a dent in the entire Internet as it exists today.**”

(Hunt, 2009)*

20% opinn vefur eins og Google og Wikipedia

80% lokaður vefur sem geymir fræðilegt efni. BUHR kaupir lykilefni í áskrift og veitir nemendum HR aðgang á slóðinni hr.is/gagnasofn.

*Hunt, S. H. (2009, 24. febrúar). Search engines: Diving into the "Deep Web". TGDaily. Sótt af <http://www.tgdaily.com>

Ritryndar heimildir

- Fræðileg tímarit birta ritryndar greinar fræðimanna.

Ritryni er það **ferli** sem handrit að fræðigrein fer í gegnum fyrir formlega útgáfu.

Ritryni er þegar sérfræðingar á sviði efnisins **lesa yfir undir nafnleynd**. Höfundur veit ekki hverjir lesa yfir og yfirlesarar (ritrynar) vita venjulega ekki hver er höfundur efnisins.

Ritryni er því fræðilegur yfirlestur greinar. Ritrynar lesa yfir og meta hvort efnistöð, innihald og framsetning standist fræðilegar kröfur. Í þessu felst hvort höfundaréttur heimilda sé virtur (ritstuldur) og hvort tilvísanir og heimildaskrá sé fullnægjandi. Ritstjórar fræðitímarita notast við ritryni til að ákveða hvaða greinar fá birtingu í tímaritinu.

Ritryni er almennt ólaunuð og yfirleitt eru nokkrir ritrynar á bakvið birtingu hvernar greinar.

Óritryndar tímaritsgreinar teljast óáreiðanlegri heimildir en þær sem eru ritryndar.

Sjá nánar um ritryni: <http://www.publishingresearch.net/PeerReview.htm>

Ritryndar heimildir í gagnasöfnum

- „Scholarly Journals“ og „Peer-reviewed“ merkir að efnið sé ritrynt.
- Hakaðu við „Scholarly/Peer-reviewed“ ef það er í boði til að vera viss um að sjá aðeins fræðilegt efni.

Þetta þarf að gera í ProQuest, EBSCOHost og CSA sem selja áskriftir að mörgum útgefendasöfnum undir eigin hatti en þessi söfn eru sk. gagnasafnabankar.

- - -

- Útgefendur ritryndra fræðitímarita selja líka áskrift að sínu efni í gegnum eigin gagnasöfn. Þetta á t.d. við um gagnasöfn Sage Journals og SpringerLink. Þetta eru útgefendasöfn.
- Á heimasíðum fræðatímarita má sjá hvort þau eru ritrynd (sjá hr.is/timarit).

Dæmi um leit

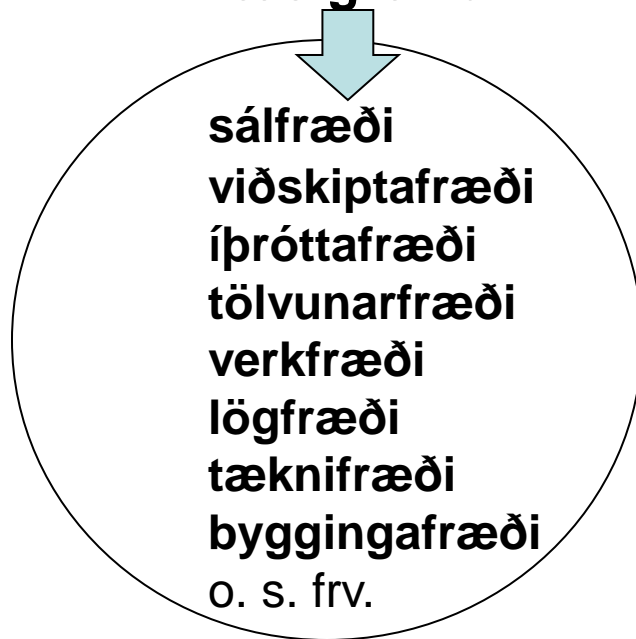
Gagnasafnabankar geyma úrval af gagnasöfnum en gagnasöfn útgefenda þeirra eigin fræðitímarit.

Gagnasöfn flokka efni eftir:

fræðigreinum

og

tegundum efnis

Þú vilt nota ritryndar greinar í þínum fræðum.

Leitarsvið gagnasafna

- Gagnasöfn bjóða upp á mismunandi leitarsvið.
- Hægt er að leita í einfaldri eða ítarlegri leit.
- Þú getur valið að leita eftir höfundum, titli, efnisorðum eða heiti fyrirtækis, svo dæmi séu tekin.
- Leitin getur orðið markvissari ef þessi leitarsvið eru nýtt.
- Varastu að nota of mörg leitarorð eða leitarsvið því þá geta niðurstöðurnar orðið fáar.

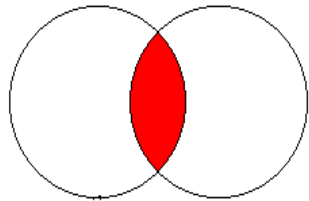
Notaðu fleiri en eitt leitarorð...

- Samheiti: **business, commerce, trade**
- Skyld heiti: **education, learning, teaching**
- settu **leitarorð í samhengi** við efnið þitt:
 - **management**
 - **organizational management**
 - **environmental management**
 - » **strategic management**

Leitartækni: “ ” og *

- Gæsalappir utan um orðasambönd:
 - “intellectual capital”, “self-compacting concrete”, “artificial intelligence”
- Styttingar:
 - educat* skilar niðurstöðum fyrir education, educatee og educating
- Mismunandi ritháttur:
 - behavio*r skilar bæði behavior og behaviour.
- Í gagnasöfnum eru táknið *, ? og ~ notuð til hjálpar við að leita að orðum og hugtökum. Skoðið „Search Tips“ eða „Help“ í gagnasöfnum til að gera betri leitir.

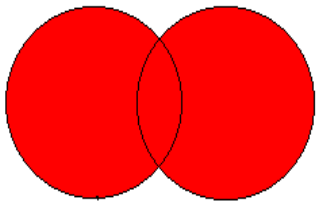
Smíðaðu leitina og leitaðu markvisst

AND

Þrengir

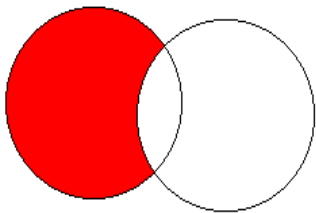
Business AND culture finnur orðin saman í grein.

OR

Víkkar

Business OR culture finnur Business í sumum greinum og culture í öðrum.

NOT

Útilokar

Business NOT culture útilokar orðið culture og finnur því greinar sem fjalla um business en ekki business culture.

Bókasafn HR er að mestu
leyti rafrænt safn:

hr.is/bokasafn

Styttu þér leið inn með því að
fara á hr.is/taekjastikur og
setja bókasafnið í vafrann þinn

Cybrarian er spjallhálp
bókasafnsins:

hr.is/cybrarian

Bókasafnið er á 2. hæð í Nauthólsvík og í Ofanleiti

Nauthólsvík (M.2.14)
Menntavegi 1
Sími 599 6235

Ofanleiti 2
Sími 599 6234

Netfang: bokasafn@hr.is

